

Δύο περιστατικά σέ κοιμητήρια

Δύο περιστατικά είναι ἡ ἀφορμή τῶν ὄσων θά σημειώσουμε στό «Πρόσχωμεν» τοῦ παρόντος φύλλου. Καί τά δύο συνέβησαν σέ χῶρο κοιμητηρίου. Τό πρῶτο: Βρισκόμουν σ' ἕνα κοιμητήριο, ἀναμένοντας τή σειρά γιά τήν ἐξόδιο ἀκολουθία συγγενικοῦ προσώπου. Σέ μιὰ στιγμή ἀκούω δύο κυρίες νά μέ καλοῦν:

— Παππούλη!... Παππούλη!...

Σταμάτησα καί τίς περιμένα.

—Τί θέλετε; τίς ρώτησα.

—Ἕνα τρισάγιο θέλουμε νά μᾶς κάνετε...

—Δέν ἔχω ἔλθει γιά τρισάγιο! ἀπαντῶ.

Ξενίστηκαν ἀπῶς. Καί μέ ρωτᾶνε:

—Γιατί; Δέν κάνετε τρισάγια; Παπᾶς δέν εἶστε;...

—Παπᾶς εἶμαι! Ἄλλ' ἐδῶ ἦλθα γιά ἄλλο λόγο... Ἄλλά μιά πού συναντηθήκαμε, ἄς μοῦ ἐπιτρέψετε νά ρωτήσω: «Στήν Ἐκκλησία πηγαίνετε;».

—Γιά νά εἶμαστε εἰλικρινεῖς, δέν πᾶμε στήν ἐκκλησία!

—Ποτέ;...

—Μᾶλλον ποτέ!

—Τότε -λέω -τί τό θέλετε τό Τρισάγιο; Ξέρετε; Ἄν πηγαίνατε στήν ἐκκλησία, ἐκεῖ θά μπορούσατε νά προσευχηθῆτε ὑπέρ τῆς ψυχῆς τῆς κεκοιμημένης συγγενοῦς σας (Μαρία, μοῦ εἶχαν πει τό ὄνομα), μπροστά στόν ἴδιο τόν Χριστό!

—Πῶς; μέ ρωτοῦν μέ ἐκπληξι.

—Δέν μοῦ λέτε -συνεχίζω: Ποῦ εἰσακούεται περισσότερο ἡ προσευχή σας; Ὅταν μνημονεύουμε τό ὄνομα ἑνός κεκοιμημένου πάνω σ' ἕνα μάρμαρο ἢ ὅταν μνημονεύουμε τό ὄνομα μπροστά στόν ἴδιο τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, πού εἶναι ἡ Ζωή καί ἡ Ἀνάστασις;

Οἱ δύο κυρίες μέ ἀκουγαν προσεκτικά. Καί μοῦ ἀπάντησαν:

—Ἐ βέβαια, μπροστά στό Χριστό.

—Ἀκοῦστε, λοιπόν! Ἄν θά πηγαίνατε στήν Ἐκκλησία, θά βλέπατε, ὅτι σέ κάποια στιγμή ὁ λειτουργός καλεῖ ὄλους ν' ἀρχίσουν νά μνημονεύουν μέσα τους τά γνωστά τους ὀνόματα, πρῶτα τούς κεκοιμημένους καί ὕστερα τούς ζῶντας. Λέει ὁ λειτουργός: «*Καί ὧν ἕκαστος κατά διάνοιαν ἔχει καί πάντων καί πασῶν*».

● Σημασία ἔχουν τρία θαυμαστά γεγονότα:

Πρῶτον: Ποῦ εἶναι ὁ Χριστός, μπροστά στόν ὁποῖον μνημονεύουμε ὀνόματα (καθένας τά δικά του, μέσα ἀπό τά φανερά ἢ μυστικά «δίπτυχα» του); Ὁ Χριστός βέβαια βρίσκεται παντοῦ, καί στόν οὐρανό καί στή γῆ. Εἶναι «*ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καί ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών*». Βρίσκεται ὡς Θεάνθρωπος καί προσφέρεται πάνω στήν Ἁγία Τράπεζα.

Ἔχει συντελεσθῆ τό μεγάλο θαῦμα: Τό ψωμί καί τό κρασί ἔχουν μεταβληθῆ σέ Σῶμα καί Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ἄφου ἐκφώνησε ὁ ἱερέας «*Τά Σά ἐκ τῶν Σῶν...*», μέ τήν ἐπίκλησι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γίνεται ἡ μεταβολή τῶν Τιμίων Δώρων. Μπροστά μας, λοιπόν, ὁ ἴδιος ὁ Χριστός.

Δεύτερον: Ἡ λειτουργία γίνεται γιά ὄλους. Λέει ὁ λειτουργός: «*Ἔτι προσφερόμεν σοι τήν λογικήν ταύτην λατρείαν ὑπέρ τῆς οἰκουμένης*». Ὅσοι κι ἄν βρίσκονται στό Ναό, μέσα σ' αὐτή τή σύναξι βρίσκεται ὅλη ἡ **οἰκουμένη**. Καί ἄν καί σεῖς βρίσκεστε, ἔχετε τότε τή μεγάλη εὐκαιρία νά παρακαλῆτε τό Χριστό καί γιά τή Μαρία, πού στό μνήμα τῆς ἦλθατε, καί γιά ὅποια ἄλλη Μαρία...

—Πάτερ, δέν τά εἶχαμε ξανακούσει αὐτά...

Τρίτον: Τώρα πού τά ἀκούσατε, παρακαλῶ δῶστε μιὰ ὑπόσχεσι στόν ἑαυτό σας, ὅτι δέν θά λείπετε ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ἐκεῖ θά λέτε: «*Μνήσθητι, Κύριε, τούς κεκοιμημένους (ὀνομαστικά) καί ἀνάπαυσέ τους*». Καί ὕστερα: «*Μνήσθητι, Κύριε, τούς ζῶντας (ὀνομαστικά) καί ἐλέησέ τους...*».

Ἔφυγαν εὐχαριστημένες οἱ δύο κυρίες...

* * *

Ἄλλά πᾶμε νά συναντήσουμε σ' ἕνα ἄλλο κοιμητήριο δύο ἄλλες κυρίες...

● Μαζί μέ ἕνα φίλο κληρικό βγαίνουμε ἀπό τό κοιμητήριο, ὕστερα ἀπό τήν ταφή εὐσεβοῦς χριστιανῆς. Λίγο πρίν, στήν ἐξόδιο ἀκολουθία, εἶχα πει λίγα λόγια. Συνοπτικά: «*Πορευόμεθα πρὸς τή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καί ἡ μεταστάσα βρίσκεται τώρα σ' ἕνα ἄλλο κόσμο, στόν οὐράνιο, ἐκεῖ πού ὄλους μᾶς περιμένει ἡ αἰώνια ζωὴ μέ τόν Χριστό...*».

● Ὅπως βγαίναμε, ἀκούσια ἀκούσαμε διάλογο μεταξύ δύο γυναικῶν μέ σεμνή ἐμφάνισι. Ἔλεγε ἡ μία στήν ἄλλη:

—Ἀκουσες τί εἶπε αὐτός ὁ παπᾶς; Ὅτι ἦ... (ὄνομα τῆς μεταστάσης) πῆγε στόν οὐρανό. Καί ποιός κατέβηκε ἀπό κεῖ, νά μᾶς πῆ, ὅτι ὑπάρχει ἄλλος κόσμος;...

Παράπλευρα μέ τίς δύο κυρίες προχωροῦσε μία νεαρή κοπέλλα. Στρέφεται πρός τίς δύο εὐσεβοφανεῖς κυρίες καί λέει:

—Τί εἶπατε; Ποιός κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό; Δέν πιστεύετε, ὅτι κατέβηκε ὁ Χριστός; Ὁ Χριστός ἦρθε νά ἀνοίξη τό δρόμο πρός τήν οὐράνια βασιλεία Του...

● Στό μεταξύ οἱ δύο κληρικοί εἶχαμε πλησιάσει... Μόλις μᾶς ἀντιλήφθηκαν οἱ δύο κυρίες, σάν νά ντράπηκαν...

—Μᾶς συγχωρεῖτε! Μᾶς συγχωρεῖτε!... εἶπαν σαστισμένες.

—Ὁ Θεός νά σᾶς συγχωρήσῃ! τούς εἶπα... Νά σᾶς ρωτήσω κάτι: Στήν ἐκκλησία πηγαίνετε;

—Ναί, πάτερ! Καί οἱ δύο μᾶς εἶμαστε στήν ἐκκλησία. Βοηθᾶμε ὅσο μποροῦμε.

—Ἔ, καλές μου κυρίες, δέν ξέρετε γιατί πᾶμε στήν ἐκκλησία; Κυρίως γιά μία λαχτάρα, πού τή φανερόνουμε στό «Πιστεύω», γιά τό «Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καί ζωὴν αἰώνιον». Ὅταν κοινωνῆτε, τίς σᾶς λέει ὁ λειτουργός; «Εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καί εἰς ζωὴν αἰώνιον».

Οἱ καλοπροαίρετες κυρίες μᾶς ἄκουγαν...

● Ἄς ἀκούσουμε ὅλοι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι «παρεῖστικη» σύναξις, οὔτε μιά κοινωνική ὑποχρέωσις. Εἶναι ἡ κοινωνία μας μέ τόν Χριστό ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι. Εἶναι ἡ σάλπιγγα τοῦ «θανάτῳ θάνατον πατήσας». Εἶναι ὁ ἀποχαιρετισμός τῶν ἀδελφῶν μας πού ἀναχωροῦν πρὶν ἀπό μᾶς καί τούς προπέμπουμε μέ τό «Καλό παράδεισο!» - «Καλή ἀνάπαυσι!» - «Καλή ἀντάμωσι!». Ναί, ἐκεῖ στούς οὐρανοὺς εἶναι ἡ μόνιμη πόλις μας, ἡ γλυκειά μας πατρίδα, τό ἀχειροποίητο σπίτι μας (Ἐβρ. γ' 14. Β' Κορ. ε' 1. Α' Θεσ. ε' 9. Β' Θεσ. β' 14).